

Møysalen
nasjonalpark

Besøksstrategi

for Møysalen nasjonalpark og Møysalen landskapsvernområde

Innhold

1	Innledning	3
1.1	Besøksstrategiens formål	3
1.2	Rammeverk for besøksstrategien	3
1.2.1	Verneforskrift	3
1.2.2	Forvaltningsplan	4
2	Kunnskapsgrunnlaget	5
2.1	Om verneverdiene	5
2.1.1	Sårbarhetskartlegging	5
2.1.2	Kulturlandskap og kulturminner	6
2.2	Om reiselivet og andre relevante aktører	7
2.2.1	Masterplan for reiselivet i Vesterålen	7
2.2.2	Nasjonale Turistveger	8
2.2.3	Forprosjekt til regionalpark – Fjordfolk under Møysalen	8
2.2.4	Geopark Nord	8
2.2.5	Kommunale planer	8
2.2.6	Næringsvirksomhet i verneområdene	8
2.3	Den besøkende	9
2.3.1	Brukerundersøkelse	10
2.3.2	Informasjon og tilrettelegging	11
2.4	Sammenstilling og situasjonsanalyse av kunnskapen	13
3	Mål og strategiske grep	15
3.1	Mål med besøksforvaltning	15
3.2	Strategiske grep	15
3.2.1	Innfallsporter og andre startsteder	15
3.2.2	Interaktiv informasjon	16
3.2.3	Stier og kulturlandskap	17
3.2.4	Forholdet til andre aktører	17
4	Tiltaksplan	18
5	Oversiktskart	19

1 Innledning

I desember 2015 vedtok Møysalen nasjonalparkstyre å sette i gang arbeidet med besøksstrategi for Møysalen nasjonalpark og Møysalen landskapsvernområde. Besøksstrategien blir et vedlegg til Møysalens forvaltningsplan fra 2013. Tiltaksplanen i besøksstrategien rulleres årlig, mens besøksstrategien rulleres hvert 5. år. Tiltak skal være innenfor de rammene besøksstrategien og forvaltningsplanen gir.

En besøksstrategi er en plan for hvordan nasjonalparkstyret vil gjennomføre besøksforvaltning i sine verneområder. Definisjonen på besøksforvaltning er:

å legge til rette for og styre bruken i en nasjonalpark slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapingen blir størst mulig, forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas.

1.1 Besøksstrategiens formål

Besøksstrategien skal være et verktøy for å nå målene i forvaltningsplanen, som er å forvalte de vernede område og ivareta naturverdiene på lang sikt. Besøksstrategien skal også skape forståelse for vernet, bidra til lokal verdiskaping og bidra til gode opplevelser for de besøkende.

Besøksstrategien skal vise hvilke tiltak som er nødvendige for å balansere verneverdier, besøkende og lokal verdiskaping i et verneområde, slik at man oppnår størst mulig nytte for alle tre interesser. I tilfeller hvor det er motstridende målsettinger mellom de tre interessene, skal ivaretagelse av verneverdiene tillegges størst vekt.

1.2 Rammeverk for besøksstrategien

1.2.1 Verneforskrift

Alle verneområder har en verneforskrift som ble vedtatt da området ble vernet. Verneformålene i denne sier noe om hvorfor området ble vernet, og med det hva som er vernemyndighetens oppgave å ivareta.

I verneforskriften for Møysalen nasjonalpark § 2 står dette:

Formålet med Møysalen nasjonalpark er å:

- Bevare et intakt utsnitt av et kystalpint landskap
- Sikre det biologiske mangfoldet av økosystemer, arter og bestander
- Sikre kulturminner mot skader og ødeleggelse.

Allmennheten skal fortsatt kunne utøve tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging

Området skal fortsatt kunne benyttes til reindrift i henhold til reindriftretten.

I verneforskriften for Møysalen landskapsvernområde § 2 står dette:

Formålet med opprettelsen av Møysalen landskapsvernområde er å ta vare på et vakkert kystalpint natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfoldet og de kulturminnene som preger landskapet.

Sammen med Møysalen nasjonalpark skal Møysalen landskapsvernområde sikre et større, sammenhengende natur- og kulturlandskapsområde.

Panorama fra toppen av Møysalen

1.2.2 Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen gir føringer for hvordan verneforskriften skal tolkes og praktiseres. Besøksstrategien bygger på forvaltningsplanen, og er samtidig et likestilt tillegg til forvaltningsplanen. Verneformålet og verneverdiene i nasjonalparken og landskapsvernområdet er beskrevet i forvaltningsplanen kapittel 2.2. Forvaltningsplanen inneholder en rekke retningslinjer som gir føringer for arbeidet med besøksforvaltning, blant annet:

- Forvaltninga skal skje etter en hovedregel om at brukerinteressene skal tilpasses verneverdiene.

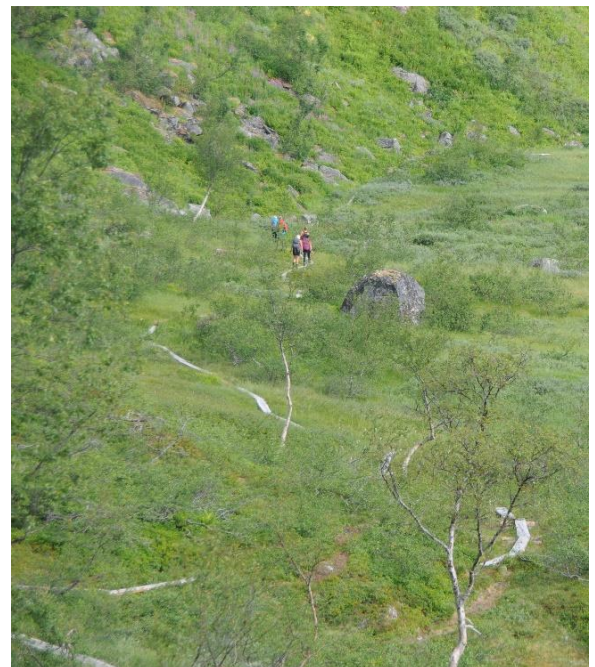
- Det er et mål å bevare landskapsbildet i verneområdene mot små og store tekniske inngrep.
- Det er et hovedmål å bevare mangfoldet av dyrearter i verneområdene. Det er videre et mål at en skal sikre overlevelsen til de rødlisteartene som lever der.
- Reindriftsnæringa er en aktør i verneområdene som er ekstra sårbar for endringer i områdebruk og skal derfor hensynstas spesielt.
- Utøving av friluftsliv er et delmål i nasjonalparken, og verneområda skal være til glede for et naturvennlig friluftsliv som bygger på norske tradisjoner, med lite tilrettelegging.

2 Kunnskapsgrunnlaget

Med verneår 2003 er Møysalen nasjonalpark og Møysalen landskapsvernområde av de nyere verneområdene, og det var gjort en del undersøkelser av naturkvaliteter i forbindelse med vernet. I tillegg er det i forbindelse med forarbeidene til besøksstrategien gjort en sårbarhetskartlegging av de mest brukte stiene og en brukerundersøkelse for å få oppdatert kunnskap om nåtilstanden på disse feltene.

2.1 Om verneverdiene

Møysalen er vernet som et representativt naturtypeområde i Nordlands kystregion. Store, landskapsestetiske verdier i området samt få tekniske inngrep er hovedårsakene til at området er verna. Den største trusselen mot verneverdiene som følge av ferdsel er slitasje på vegetasjon og forstyrrelse av dyreliv som ferdselen fører med seg.

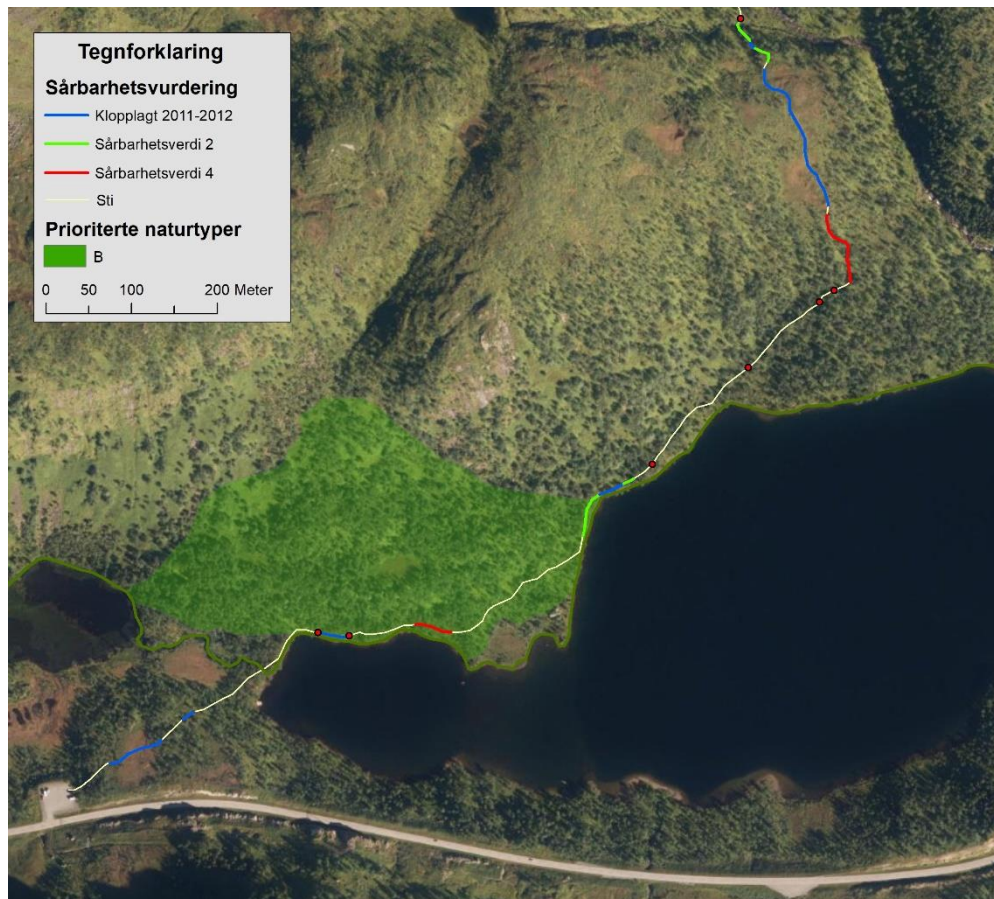

Klopper i Forkledalen

2.1.1 Sårbarhetskartlegging

Det ble sommeren 2017 gjort en kartlegging av slitasjen på og ved de mest brukte stiene inn i verneområdene. Dette er stien på nordsida av Lonkanfjorden og fra parkeringsplassen ved Lofast og inn Forkledalen. Stisegmentet fra slagghaugene og opp til Memuruskardet er behandlet i en egen rapport fra SNO fra 2014. Her blir det vurdert tilrettelegging ved hjelp av Sherpaer fra Nepal. Kartlegginga fra 2017 av de øvrige stiene

opp til de møtes på Memuruskardet er gjort etter NINAs metodikk av NIBIO Tjøtta. Det blir her pekt på flere sårbare naturtyper og arter sårbare for påvirkning og det anbefales omlegging av sti eller klopplegging i visse områder ut fra funnene gjort i feltarbeidet.

Eksempel på sårbarhetskartlegging av sti fra parkeringsplassen på Lofast, langs Storvatnet og mot Forkledalen

2.1.2 Kulturlandskap og kulturminner

Store deler av det fjordnære landskapet i verneområdene er påvirket av mennesker. Generasjoner har levd av og med det land og hav kunne gi. Det er derfor mange og varierte spor etter mennesker i verneområdene. Alle er ikke like lette å få øye på og det kan trenge et trent øye for å finne de. Opplevelsen av å gå i et kulturlandskap er en del av landskapsbildet som er i ferd med å forsvinne. De få beitedyrene som er igjen har liten eller ingen synlig effekt og det er for lengst slutt på all slått.

Det har i de to fjordene som inngår i vernet vært både samisk og norsk bosetting. Da de siste fastboende flyttet på 60-tallet ble mange av bygningene flyttet med, så det er i dag bare et fåtall bygninger knyttet til fast bosetting igjen i det gamle kulturlandskapet.

De samiske kulturminnene ble kartlagt gjennom et eget prosjekt i 2014, og det ble her registrert en rekke, ulike objekter i områdene rundt Lonkanfjorden og Øksfjorden. Om

man tar utgangspunkt i at folk i hovedsak ferdes og telter etter etablerte stier, ligger de langt fleste slik til at de ikke blir utsatt for skade.

En gjenmurt gruvegang i det som var hovedfeltet for malmdrifta innerst i Norddalen i Lonkanfjorden.

Både i Norddalen i Lonkanfjorden og rundt Vestpolltinden i Øksfjorden ble det vunnet ut jernmalm på begynnelsen av 1900-tallet. Stien gjennom Norddalen mot Møysalen følger «lina», vegen jernbanen mot malmfeltene innerst i dalen lå på, og man passerer flere spor etter gruvedrift på turen innover dalen og oppover lia. Som en av hovedferdselsårene mot Møysalen vises det tegn på slitasje i visse områder knyttet til malmdrifta. Mye er solide byggverk som tåler noe, annet er mindre bestandig og kan ta skade på sikt og det bør gjøres forebyggende tiltak.

2.2 Om reiselivet og andre relevante aktører

Aktiviteten i verneområdene blir påvirket av andre aktører som tangerer verneområdenes interesser på ulikt vis.

2.2.1 Masterplan for reiselivet i Vesterålen

Visit Vesterålen er i gang med å revidere sin masterplan for reiselivet. Dette skal være et felles strategidokument for regionen og et verktøy for offentlig-privat samhandling som skal forankres både i det politiske planverket og i næringas egne strategier. Foreløpig er man ferdig med forstudien, fase 1 av 3. Det blir her foreslått en visjon (s 38) som lyder:

«Innen 2025 skal Vesterålen etablere seg som Nordens mest attraktive helårige reisemål for naturopplevelser, med vandring (hiking), nordlig dyreliv (wildlife) og møte med en levende nordlig kystbosetting som signaturprodukter».

Og overordna målsetting (s 41):

«Å realisere Vesterålens potensial som et attraktivt og bærekraftig reisemål, med transportløsninger som fremmer vekst og opplevelser som skaper gjestestrømmer hele året.»

Møysalen nasjonalpark er nevnt flere ganger i forstudiet, og det blir her slått fast at en strategi for kommersiell tilrettelegging, bruk og markedsføring av de vernede områdene bør diskuteres nærmere i en eventuell fase 2 (s 9).

2.2.2 Nasjonale Turistveger

Lofast, E10 mellom rundkjøringa i Gullsfjorden og Å, er en nasjonal turistveg. På denne strekninga ligger en av de viktigste innfallsportene til Møysalen, parkeringsplassen ved Storvatnet på Ingelsfjordeidet. Denne ble ikke tilrettelagt ut over asfaltering og underjordisk søppelkonteiner ved utbygginga av vegen. I Statens vegvesens Handlingsprogram for perioden 2018 – 2023 er det satt av en sekkepost til «servicetiltak» som denne parkeringsplassen kan falle under i en videre konkretiseringsprosess.

2.2.3 Forprosjekt til regionalpark – Fjordfolk under Møysalen

Organisasjonen Bygd for Livet på Hadsel Innland startet i oktober 2013 opp et forprosjekt for å utrede mulighetene for et regionalparkområde i bygdene rundt Møysalen. Forprosjektet er avslutta og det er ikke bevilga midler til et hovedprosjekt, men noen prosjekter startet opp i prosjektperioden som stimerking og -tilrettelegging er ikke ferdigstilt. Blant annet sti på nordsida av Fiskfjorden inn til vernegrensa og stien Kaljord – Møysalen er inkludert i dette prosjektet.

2.2.4 Geopark Nord

Målet med dette prosjektet er å spre kunnskap om den geologiske naturarven og sammenhengene mellom geologiske prosesser og vår eksistens i Lofoten, Ofoten og Vesterålen. Her er det også gjort et forprosjekt, som ble levert i mars 2014. Siden har prosjektet stått stille. Museum nord er prosjektansvarlig, og lyste våren 2018 ut en stilling som museumskonsulent i geofag i Narvik som skal ha som en av sine oppgaver å jobbe videre med geoparken.

2.2.5 Kommunale planer

Hadsel kommune vedtok i 2016 en egen reguleringsplan for Fiskfjorden friluftsområde i Hadsel kommune. Nasjonalparkstyret har uttalt seg til høringa, og kommet med innspill på at det vil være med og utvikle en innfallsport for Møysalen her innenfor nasjonalparkstyrets rammer.

2.2.6 Næringsvirksomhet i verneområdene

Møysaltur BA har drevet guiding til toppen av Møysalen siden midt på 80-tallet, og er i dag den største tilbyderen i området av slike turer. Alpine Adventures har hatt som konsept å tilpasse sine turer til kundens ønske med Møysalen som en av mange valgmuligheter, og har ligget på 1-2 turer hit i året.

Guiding til Møysalen via Møysaltur BA organiseres av Møysalen Nasjonalparksenter på Hennes, og dette har direkte ringvirkninger i nærmiljøet med overnatting mm. Ut over dette virker ringvirkningene av turisme i verneområdene å være mer diffus.

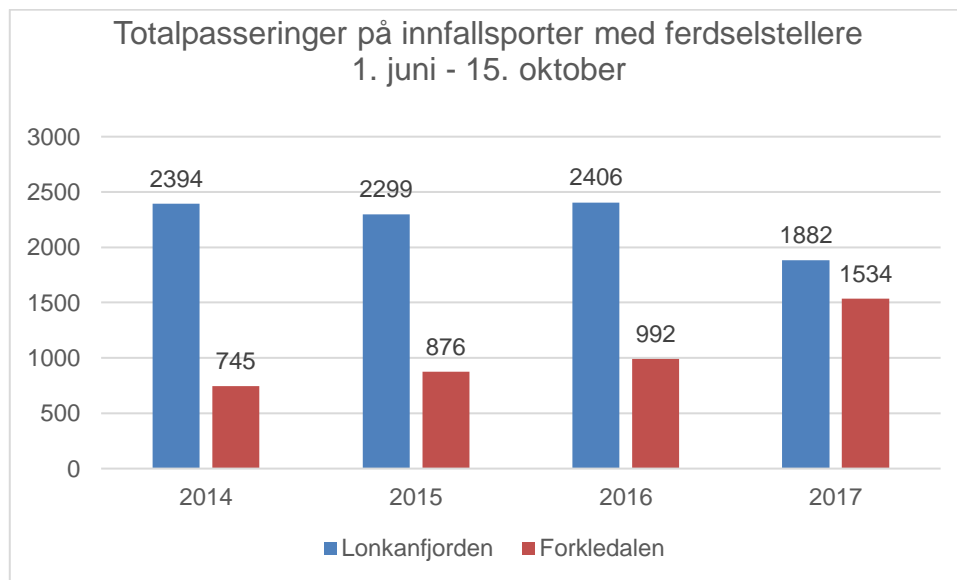
En gruppe som går med guider fra Møysaltur BA starter oppstigningen mot Memuruskardet en dag tidlig i juli.

Hele verneområdet ligger innenfor reinbeitedistriktet linnasuolu/Kanstadvjord og Vestre Hinnøy. Området er viktigst som vår- og sommerbeite, og indre deler av Øksfjorden er viktig kalvingsland.

Det er noe beiting av sau inne i verneområdene, blant annet fra Hadsel Innland. Disse tilbringer sommeren i de frodige dalsidene i landskapsvernområdet.

2.3 Den besøkende

Fjelltoppen Møysalen er den største attraksjonen i verneområdene. I nyere tid har verneområdene blitt brukt til formål som ikke nødvendigvis blir fanga opp av en tradisjonell brukerundersøkelse, som toppturister på ski, mindre cruiseskip og kajakkpadlere. I tillegg kommer det som faller under tradisjonell høsting av naturressursene, som bærplukking og jakt. E10 og Lofast mellom Gullsfjorden og Raftsundet åpnet opp en ny innfallsport, som ser økende bruk, jfr figur under.

Også Fiskfjorden, Snytindhytta og Øksfjorden blir brukt som utgangspunkter for turer inn i verneområdene, men disse blir antatt å ha relativt få besøkende i sammenligning.

Den besøkende møter i Møysalens verneområder liten grad av teknisk tilrettelegging. Den mest omfattende infrastrukturen er knytt til merkede stier.

Av bygninger til allmenn bruk i verneområdene er det en gapahuk ved Storvatnet tiltenkt fiskere og turgåere. Snytindhytta tilhørende Vesterålen Turlag ligger knapt 3 km i luftlinje nordom nasjonalparkgrensa.

2.3.1 Brukerundersøkelse

Det ble i 2017 gjennomført en brukerundersøkelse i Møysalen. Kasser med spørreskjema var plassert ut på innfallsportene Fiskfjorden, Lonkanfjorden, Forkledalen og Snytindhytta.

Undersøkelsen viser at det er omtrent like mange kvinner som menn som besøker Møysalen, de besøkende har høy utdanning og er relativt unge, med 50 % under 35 år. En relativt stor andel av de som har svart på undersøkelsene, 70 %, har aldri besøkt Møysalen tidligere og et knapt flertall (51 %) av de besøkende er utlendinger. Kun 8,8 % av de som har svart bor i kommunene som Møysalen ligger i.

Respondentene setter pris på god skilting, merkede stier og at det finnes klopper når de ferdes i et naturområde. Alle respondenter er vurdert etter en purismeskala, hvor lavpurister er personer som ønsker mye tilrettelegging og setter pris på å møte andre mennesker på tur, mens høypurister foretrekker uberørt natur og lite forstyrrelser fra andre. I Møysalen er det flest lav- og mellompurister, men sammenlignet med andre verneområder, er det nokså mange høypurister. Utlendinger er mer puristiske enn nordmenn.

61 % av respondentene i etterundersøkelsen oppga at de hadde skaffet seg informasjon om området før de ankom Møysalen. Internett og informasjon fra venner og kjente er de mest brukte informasjonskanalene. De aller fleste synes informasjonen er lett tilgjengelig, men en andel av de utenlandske respondentene ønsker blant annet mer informasjon om turruter i Møysalen.

De besøkende som har svart på undersøkelsen er godt fornøyd med det de blir møtt med. 97 prosent er enten godt fornøyd eller ganske fornøyd med tilretteleggingen i Møysalen. Respondentene vurderer informasjonstavlene og parkeringsplassene ved innfallsportene til å være av høy kvalitet.

2.3.2 Informasjon og tilrettelegging

Det er i dag ingen skiltplan for Møysalen. Det er ingen skilting fra hovedvegene mot sentrale innfallsporter. Kartet viser hvor det er plassert nasjonalparkplakater rundt Møysalen.

På Lofast ved Storvatnet har Statens Vegvesen anlagt en asfaltert parkeringsplass med søppelhåndtering. Her var det planlagt et anlegg med blant annet toalett og infoplakat, men midlene til Vegvesenet på dette prosjektet rakk ikke så langt.

På Møysalen Nasjonalparksenter er det i tillegg til plakaten på veggen ved inngangen en liten utstilling med verneområdetema.

Stiene som starter i Djupfjorden, Løbergdalen og Høgda i Ingelsfjorden leder inn til Snytindhytta, og derfra kan man gå videre til Møysalen. Av disse stedene har Djupfjorden og Snytindhytta ikke offisiell verneområdeinformasjon.

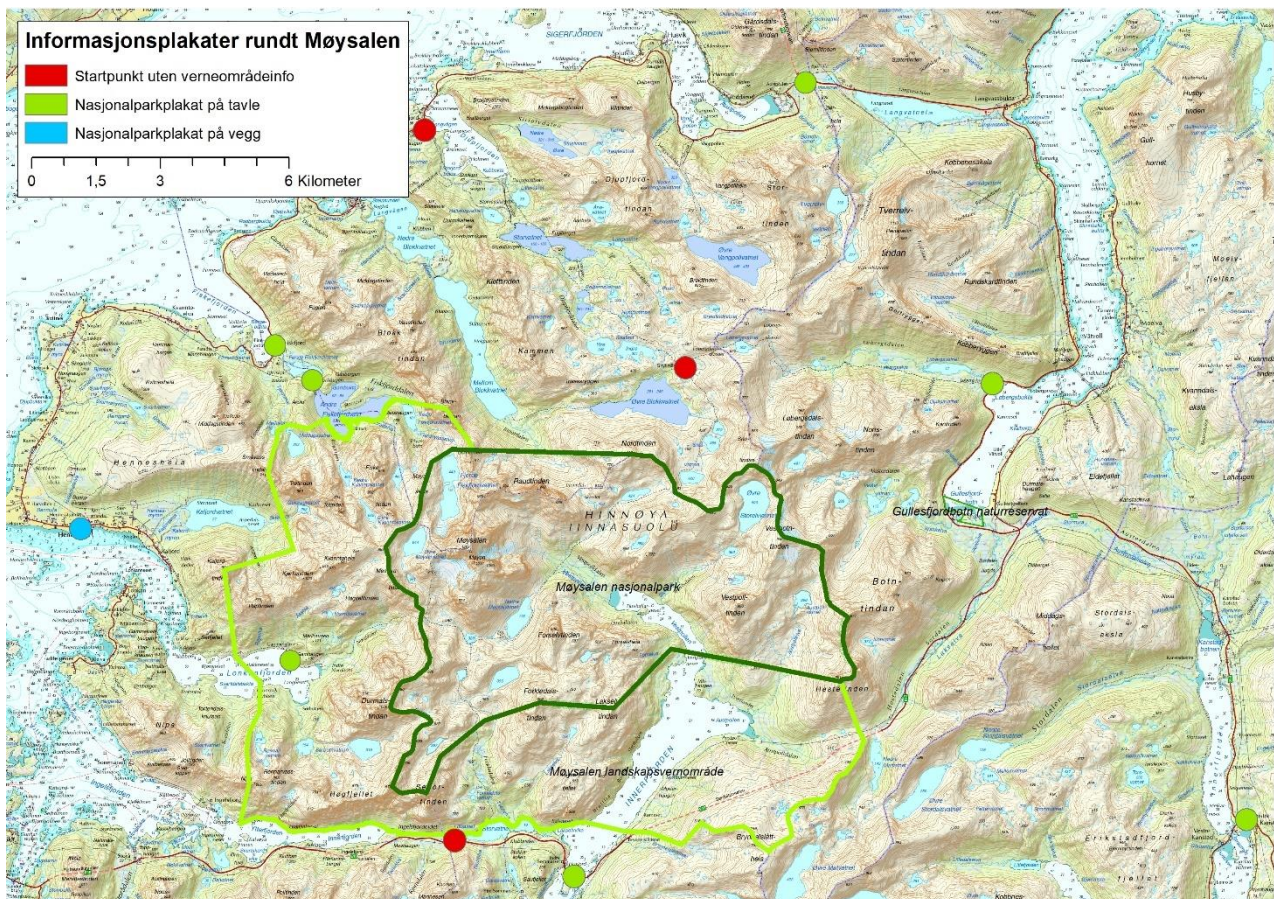
For Fiskfjorden er det vedtatt en reguleringsplan, der styret har sagt i en uttalelse at de skal medvirke i utvikling av informasjon i forbindelse med campingplassen som kommer der.

Ved parkeringsplassen på Husjordøya på Lofast har Statens Vegvesen satt opp en nasjonalplakat sammen med sine egne informasjonsplakater om blant annet arkeologi.

Plakater for Møysalen nasjonalpark og Svellingsflaket landskapsvernområde på ytterveggen til Møysalen Nasjonalparksenter

På rasteplassen i Kanstadkrysset er det en vernområdeplakat sammen med plakater med diverse annen info om kommunen.

Kartet viser informasjonspunkter rundt og i verneområdene

Nasjonalparkstyret har sin egen hjemmeside, men her er det mest informasjon om styrets gjøren og laden og lite eller ingenting av interesse for den besøkende.

I verneområdene er det lite fysisk tilrettelegging. Av klossing finner man ca 800 meter klossing i Forkledalen. Det er satt opp 4 enkle bruer i Norddalen i Lonkanfjorden, samt en flytebrugg som kan benyttes av allmenheten på Klubben. Merkede stier kan følges fra Snytindhytta og fra parkeringsplassen ved E10 Lofast til Møysalen. I utsatte partier mot Memuruskardet og mot toppen av Møysalen er det lagt ut kjettinger.

Stiene fra E10 Lofast gjennom Forkledalen og fra Snytindhytta mot Møysalen er merket i tråd med Turistforeningens merkehåndbok.

2.4 Sammenstilling og situasjonsanalyse av kunnskapen

Ut fra det foreliggende kunnskapsgrunnlaget ser det ut som de fysiske tiltaksbehovene begrenser seg til en liten del av verneområdene. De langt fleste beveger seg etter noen få stier, med fjellet Møysalen i sentrum. Sammenlignet med andre verneområder er dessuten Møysalen lite besøkt, men man har de siste årene sett en økning i antall personer som besøker verneområdene.

Fra den merka stien gjennom Forkledalen

Ordet innfallsport er i besøksstrategisammenheng brukt om de stedene som nasjonalparkstyret peker ut for litt ekstra tilrettelegging og informasjon. For Møysalen vil dette være ved der de to mest brukte stiene inn i verneområdet starter, fra parkeringsplassen ved Storvatnet på Lofast i Lødingen kommune og på Møysalen Nasjonalparksenter på Hennes i Hadsel kommune. Ferdselstilleren ved Storvatnet ser et stigende antall besøkende, og det er i nærområdet til parkeringsplassen blitt et problem med dopapir i vegetasjonen. Møysalen Nasjonalparksenter ligger sentralt til ved moloen på Hennes, og er samtidig startstedet for den største kommersielle aktøren i verneområdet, Møysaltur BA.

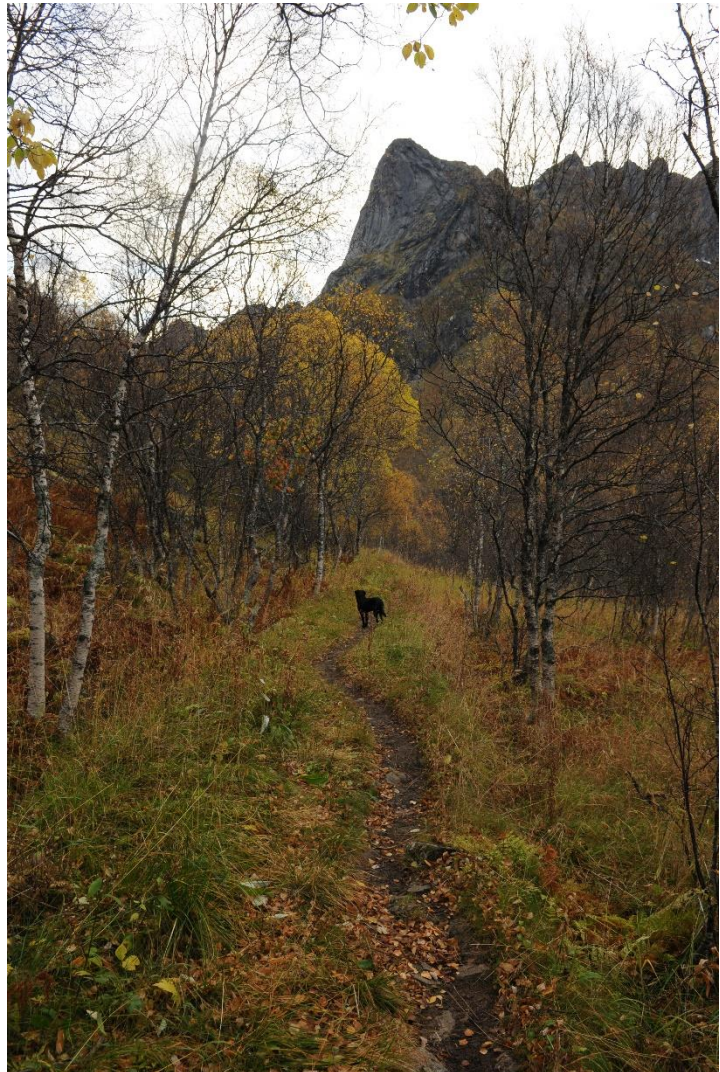
I tillegg er Snytidhytta ut fra sin plassering i det samme fjellområdet som Møysalen aktuell for ekstra tilrettelegging og informasjon. Øvrige startsteder som fører inn mot verneområdene får oppgradering av dagens informasjon.

Aktiviteten i verneområdene blir påvirket av andre aktører som tangerer verneområdenes interesser på ulikt vis. For best mulig måloppnåelse i besøksstrategien er det viktig for vernemyndigheten å følge med på og forsøke å påvirke andre aktørers prosesser og planer som kan få virkninger for verneområdene. Disse aktørene er ikke alltid oppmerksomme på at nasjonalparkstyret er en sentral aktør i verneområdeforvaltningen, og Nasjonalparkstyrets medlemmer har derfor en jobb med å gjøre seg selv synlig og være oppmerksom på prosesser som nasjonalparkstyret bør være engasjert i.

Av brukerundersøkelsen går det fram at de besøkende er fornøyde med dagens tilrettelegging og informasjon om verneområdene, og at godt over halvparten får informasjon gjennom internett eller kjentfolk. Dagens plakater bør oppdateres etter ny mal, og det er et par sentrale steder, parkeringsplassen ved Storvatnet på Lofast og Snytindhytta, der det ikke er offisiell verneområdeinfo per i dag. Den nye merkevaren for verneområder fra Miljødirektoratet inneholder en mal for hjemmeside som fokuserer på visjonen «velkommen inn!», og en slik side bør nasjonalparkstyret få opp.

Nasjonalparkstyret har i samarbeid med grunneiere, opplæringskontoret og Sortland VGS avdeling Kleiva hatt tilbud til lærlinger om å bli med på rydding av sti og kulturlandskap i Norddalen i Lonkanfjorden. Med dette blir stien åpnet opp, og sentrale elementer i kulturlandskapet ryddet frem.

I sårbarhetskartleggingen av de mest brukte stiene inn i verneområdene er det pekt på partier med behov for tiltak på grunn av slitasje, forekomst av sårbare arter og naturtyper eller begge deler. Denne følges opp for å unngå ytterligere forringing av området og for å gi den besøkende en bedre opplevelse. Mellom slagghaugene og Memuruscardet i Lonkanfjorden er det i en egen rapport fra SNO foreslått å bruke Sherpaer. Dette er et

Stien mot Møysalen følger i Norddalen «Lina», et kulturminne fra gruvedrifta for rundt 100 år siden og det var jernbane her.

større prosjekt som krever mye planlegging, og vil bli vurdert tatt inn i tiltaksplanen etter hvert.

3 Mål og strategiske grep

3.1 Mål med besøksforvaltning

Målet med besøksstrategien er å gi de besøkende en best mulig opplevelse, uten at det går på bekostning av verneverdiene. Det er forventet at besøket skal øke noe, og da særlig fra innfallsporten på E10/Lofast. Målene under er satt ut fra det.

Delmål:

- Møysalen skal også i fremtiden fremstå som et relativt urørt fjellområde med lav tilretteleggingsgrad.
- De besøkende skal tas godt imot med høy kvalitet på informasjon og innfallsporter. Dette gjelder både fysiske innfallsporter og nettbasert informasjon.
- Nasjonalparkstyret legger vekt på god samhandling med grunneiere, næringsaktører, turister, og andre brukergrupper av verneområdene.
- Arbeide for at de besøkende til Møysalen ferdes sikkert, etter evne og tar hensyn til naturen rundt seg.

3.2 Strategiske grep

Nasjonalparkstyret skal være en bidragsyter til lokal verdiskaping gjennom å skape en god infrastruktur bestående av informasjon og besøksmål. Samtidig skal naturverdiene ivaretas, og dette har førsteprioritet.

3.2.1 Innfallsporter og andre startsteder

Det peker seg ut to hovedinnfallsporter til Møysalen. Via Hadsel Innland og Lonkanfjorden, og via Forkledalen ved Storvatnet på Lofast i Lødingen kommune. Det bør på disse stedene tilrettelegges ekstra. Hva må planlegges i samarbeid med eierne av stedene, hhv Møysalen Nasjonalparksenter og Statens Vegvesen.

Det vil også være naturlig å be statens vegvesen om å brunskilte til disse to hovedinnfallsportene. For parkeringsplassen ved E10 holder det med et skilt ved europavegen, for Møysalen Nasjonalparksenter må det skiltes helt fra Høgda på RV 85.

Snytidhytta er den eneste turisthytta i området. Til tross for at det ikke er så mange som går inn i selve verneområdet herfra, ligger den i det samme fjellområdet og med god utsikt til profilen av Møysalen. Hytta står på en plass med god utsikt til Møysalen, og kan være en kandidat til oppsetting av en merkevareportal med åpning mot Møysalen, i tillegg til annen verneområdeinformasjon. Alle tiltak på Snytidhytta må gjøres i samarbeid med hyttas eier, Vesterålen Turlag.

Snytidhytta og parkeringsplassen ved Storvatnet på Lofast prioriteres da det i dag ikke er offisiell verneområdeinfo her.

Plakaten i Kanstadkrysset synes perifer sammenlignet med øvrige plakatplasseringer, som står ved utgangspunkter for stier inn i verneområdene. Denne tas derfor ned.

På Finneset ved Rødsandlandet foreslås det å lage et utkikkspunkt. Av vegene som går rundt Møysalen er det her det er best utsikt mot Møysalmassivet.

På øvrige, eksisterende startsteder byttes nasjonalparkplakat i liggende A0 ut med to plakater i format A1 etter ny standard, en verneområdeplakat og en temaplakat. Det utarbeides flere ulike temaplakater med enkelttema som lokal geologi, geografi eller historie som er relevante lokalt og som gir den besøkende en ekstra dimensjon med på turen.

Om Hadsel kommune kommer i gang med arbeidet med å utvikle friluftsområdet i Fiskfjorden, tilpasses informasjon til det kommune og nasjonalparkstyre i samarbeid kommer fram til. Til dette arbeidet kommer i gang behandles disse innfallsportene som øvrige startsteder.

3.2.2 Interaktiv informasjon

Den nye merkevarestrategien til Norges Nasjonalparker inneholder blant annet en mal for nye hjemmesider, som skal være rettet mot de besøkende. Møysalen nasjonalparkstyre skal få laget en slik side snarest. Informasjon her skal ha en bredde som gjør at de ulike brukergruppene kan finne interessant informasjon, om det er bobilturister som bare skal strekke på beina, toppturister som skal finne enkleste veien til en topp eller lokale på tur i sin bakgård.

Hjemmesiden skal inneholde blant annet:

- Informasjon om verneverdiene, og hvordan man skal forholde seg til dette
- Informasjon om forvaltningen av verneområdene
- Anbefalinger for bekledning og turutstyr
- Informasjon om innfallsporter og andre startpunkter og ruteinformasjon
- Næring i verneområdene
- Historikk fra området

Det utarbeides også enkle foldere som gir grunnleggende informasjon om naturforhold og viser enkelte, sentrale turer i Møysalen og med utsikt til Møysalen: Møysalen fra Lofast, fra Snyttindhytta og fra Lonkanfjorden.

3.2.3 Stier og kulturlandskap

Det skal gjøres tiltak for å redusere skadevirkninger på naturmiljøet på de mest brukte stiene i verneområdene. Stien fra Ingelsfjordeidet og inn Forkledalen og inn Lonkanfjorden til innerst i Norddalen har fuktige partier. NIBIOs sårbarhetskartlegging med anbefalte tiltak blir lagt til grunn. Da behovet for tilrettelegging er størst innenfor verneområdet i Forkledalen, er det naturlig å prioritere denne først. Deretter Norddalen innenfor verneområdet, så stien fra Kaljorda og innover fjorden.

Eksisterende tilrettelegging av de mest brukte stiene i verneområdene må følges opp. Dette gjelder blant annet klopping, bruer, kjettinger og fellesflytebrygga ved Klubben i Lonkanfjorden.

Tilrettelegging på øvrige stier vurderes med fokus på at Møysalen skal ha lav tilretteleggingsgrad, uten at det skal gå ut over sikkerheten til de som ferdes i området.

Prosjekt med lærlinger fra Kleiva som rydder kulturlandskap og stier i Norddalen er en vinn-vinn-situasjon der lærlingene får dekt sine læreplanmål samtidig som sentrale deler av kulturlandskapet rundt den gamle bebyggelsen i landskapsvernområdet blir ryddet. Dette arbeidet er foreslått videreført som en del av besøksstrategien, da det går direkte på den besøkendes opplevelse av verneområdene.

3.2.4 Forholdet til andre aktører

Nasjonalparkstyret har en jobb å gjøre med at de finnes, har noe å si og kan bidra positivt inn i prosesser. Dette er først og fremst en jobb for medlemmene i nasjonalparkstyret, som er politikere med brede kontaktnett involvert i mange ulike fora. Det mest konkrete i skrivende stund er reiselivets Masterplan for Vesterålen, som er under utarbeidelse, og der Møysalen som objekt for verdiskaping er omtalt flere ganger i forstudiet.

4 Tiltaksplan¹

Beskrivelse av tiltak	Finansiering	Samarbeidsaktører	Hvem gjennomfører	Oppstart
Ny hjemmeside	Tiltaksmidler	Lyses ut	Forvalter	2018
Nye verneområde- og temaplakater	Tiltaksmidler	Kommuner, lag og foreninger, grunneiere	Forvalter	I arbeid
Nye turbrosjyrer	Tiltaksmidler	Kommuner, lag og foreninger, grunneiere	Forvalter	2019
Oppgradering av innfallsport på Lofast ved Storvatnet	Statens Vegvesen og tiltaksmidler	Statens Vegvesen	Statens Vegvesen og Møysalen nasjonalparkstyre	2019
Oppgradering av innfallsport på Møysalen Nasjonalparksenter på Hennes	Tiltaksmidler	Møysalen nasjonalparksenter	Møysalen Nasjonalparksenter og Møysalen nasjonalparkstyre	2019
Opprette innfallsport på Snytindhytta	Tiltaksmidler	Vesterålen turlag	Forvalter	2019
Avbøtende tiltak på sti fra Lofast gjennom Forkledalen	Tiltaksmidler	Grunneiere	Forvalter	2019
Enkel brukerundersøkelse om tilrettelegging i Lonkanfjorden	-	Møysaltur	Forvalter	2019
Befaring om tilrettelegging i Vestpollen	-	Vesterålen Turlag	Forvalter/Oppsyn	2019
Avbøtende tiltak på sti mellom Norddalen og Lonkanfjorden	Tiltaksmidler	Grunneiere	Forvalter	Etter Lofast-Forkledalen
Avbøtende tiltak på sti Kaljord – vernegrense	Tiltaksmidler	Grunneiere	Forvalter	Etter norddalen-Lonkanfjorden
Brunskilting til innfallsporter	Statens Vegvesen/tiltaksmidler	Statens Vegvesen	Forvalter/nasjonalaparkstyre	2018
Lærlinger fra Kleiva rydde stier og kulturlandskap	Tiltaksmidler	Sortland vgs avd Kleiva	Forvalter	I gang
Oppfølging av eksisterende tilrettelegging lands de mest trafikkerte stiene	Tiltaksmidler	Grunneiere, lag og foreninger	Forvalter	2019
Utvikle samarbeidet med andre aktører		Aktører med interesser inn mot Møysalen	Nasjonalparkstyret	2018 ->
Be om å bli involvert i jobben med å utarbeide reiselivets Masterplan for Vesterålen		Visit Vesterålen	Forvalter	2018

¹ Tiltaksplanen rulleres årlig etter de retningslinjene som besøksstrategien og forvaltningsplanen gir.

5 Oversiktskart

Oversiktskart med verneområdene og de mest brukte navnene i besøksstrategien

Møysalen nasjonalpark

Møysalen nasjonalpark representerer med sine høye fjell, dype fjorder og frodige lier det beste av nordnorsk kystnatur.

Kontaktinformasjon

Telefon: 75 54 79 83
E-post: fmnopost@fylkesmannen.no
Nett: <http://nasjonalparkstyre.no/Moysalen/>
Post: Postboks 1405, 8002 Bodø
Besøksadresse: Møysalen Nasjonalparksenter, 8414 Hennes